

LES MISERABLES.

Roman.

(Francosko spisal Victor Hugo;
za Clevelandsko Ameriko prestavil L. J. P.)

PRVI DEL FANTINA.

Gospod Madeleine ali Jean Valjean koraka proti vratu, in niti en glas se ne dvigne, in niti ena roka se ne stegne, da bi mu preprečila pot. Madeleine počasi koraka naprej: nistar se ni dognalo, kdo mu je vratu odprl, toda ko je tja prisel, so bila že odprta. Pri vratu si še enkrat obrne in reče:

"Pokorim se vašemu povelju, gospod."

"Upam, da čutite vsi usmiljenje z menoj. Veliki Bog, želim, da bi se vse to ne zgodilo."

Potem pa gre ven, in vrata se zapro, kakor so bila odprta. Komaj eno uro pozneje so potniki oprostili Champmathieuja, in Champmathieuja, katerega so takoj osvobodili, je odsel začuden in vрel je, da so vsi sodniki norci.

OSMA KNJIGA.

Prvo poglavje.
G. Madeleine pogleda svoje lase.

Pričelo se je daniti. Fantina je prestala slabu in mrzljivočno, in je zaspala šele proti jutru. Usmiljenka, ki ji je stregla, tudi že dalj časa ni spala. Pripravljala je nova zdravila za bolnico. Naenkrat se pa obrne in lahno zakriči Gospod Madeleine je stopil v sobo in je, stal pred njo.

"Ali ste vi, gospod?" reče.

On pa odvrne s tihim glasom:

"Kako se počuti bolnica?"

"Ne ravno preslabo, toda silno nas je prestrašila."

Razloži mu, kaj se je zgodilo, kako je bila Fantina bolna prejšnji dan, naenkrat potem postala bolša, ker je mislila, da je šel gospod Madeleine v Montfermeil, da pripelje njenega otroka. Usmiljenka se ga nicipala vprašati, toda na obrazu mu je brala, da ni bil tam.

"Vse je dobro," reče. Prav ste naredili, ker jo niste gojili!

"Da," nadaljuje sestra, "kaj naj ji sedaj povemo, ko bo videla vas brez svojega otroka?"

Madeleine molči za trenutek. "Pa ji vendar, ne moremo posvetiti nerescice," odvrne usmiljenka.

Jasen dan je postal v sobi, ki je razsvetil Madeleinov obraz.

Usmiljenka pogleda gospoda. "Sveti nebesa," zakriči, "kaj se je vam pa zgodilo? Vaši lasje so popolnoma beli."

"Kaj?" reče.

Usmiljenka ni imela ogleda.

Toda iz malega predala poleg Fantine vzame zrcalo za bolnico. Gospod Madeleine se pogleda v to zrcalo in reče:

"Tako je!" Brezkrbno govorite besede, kot bi ničesar ne posmenile: po kratkem molku pa pristaviti:

"Ali jo lahko vidim?"

"Ali niste pripeljali otroka s seboj, gospod?" vpraša usmiljenka.

"Seveda, toda najmanj tri ali štiri dni bo še trajalo, da pride otrok k bolnici."

"Lahko greste k postelji, gospod, dasi bolnica še spi," odvrne usmiljenka.

Ko še pove sestri, da so vrate v sobo slabu in škrpljejo, kadar se odpirajo, kar lahko zbrudi bolnico, stopi v prostor, kjer je bila postelja Fantine in se približa postelji. Spala je. Težka sapa je gotovo nadlegovala njenou spanje; dihalo je kot matre, ki sedijo noč in dan pri posteljah svojih bolnih otrok.

Gospod Madeleine je stal mirno pred posteljo Fantine, gledal na bolnico, potem pa na krizanega Krista, kakor je delal pred dvema mesecama, ko je prvič obiskal bolnico. Oba sta bila v istem položaju: ona je spala, on pa molil; toda v teh dveh mesecih so postavili heli. Njeni

vse to je minilo, in jaz sem srečna zdaj. Ah, kako se veselim, ko jo vidim! Ali ni zelo lepa, gospod? Vam je moralno biti mrz v kočji, kaj ne? Ali je ne morete pripeljati sem samo za en trenutek, in jo potem takoj zopet odpeljet? Vi lahko to naredite, če hočete, ker ste župan."

On pa prime njen roko in reče: "Coseta je ljubeznična, dobro se ji godi, kmalu jo bo videla, toda pomiri se. Govorit preveč razburjeno in roke iztegneč s postelje; kašči boš dobita.

Se vedno, drži gospod Madeleine njen roko v svoji; očitno je bilo, da je prišel sem, da ji nekaj pove, toda sedaj ni mogel naprej. Zdravnik je odsel samo usmiljenka in Madeleine sta ostala pri bolnici, ki je zopet začela gavariti:

"Kako srečni budem. Imeh budem majhen vrt, ker to mi je, gospod Madeleine obljabil. Moj otrok se bo v vrtu igral, sedaj gotovo že pozna črke, in jaz jo bom učila brati. Letala bo, za metulji, in jaz bom gledala. Potem bo pa šla k preverju obhajilu; čakaj kdaj bo to."

Fantina začne štetiti na prstih: "Ena, dve, tri, štiri — sedem let je stara sedaj; čez pet let bo pa nosila veliko tančičo, in zgedala bo kot majhna gospodičina."

In smejeti se začne. Madeleine je pa spustil njen roko in poslušal njene besede, ki so bile zanj kot prijazen veter. Pogled je imel obrnjen v tla, in po glavi so mu rojile nepošljive misli. Naenkrat je pa Fantina nehalo govoriti in on mehanično dvigne glavo. Grozen obraz je Fantina naenkrat dobila. Nič več ne govoril, niti več ne diha; napol je sedela v postelji: njen obraz, trenutek prej še zareč veselja, je postal trd, in zdelo se ji je, da gleda s svojimi prestrašenimi očmi proti nekaj groznemu, ki je stato na drugem koncu sobe.

"Sveti Bog!" zakriči Madeleine, "kaj pa je s teboj, Fantina?"

"Ah, pripeljite jo sem!"

Coseta je bila Fantini se vedno oni mali otrok, katerega se thora nositi na rokah.

"Ne sedaj," reče zdravnik, ne ta trenutek. Mrzlica te še nekoliko daje; pogled tvojega otroka te lahko razburi in škoduje. Najprvo moraš biti zdravna."

Ona ga pa siloma prekine: "Toda jaz sem vendar zdravna! Povem vam, da sem zdrava. Kakšen osei je ta zdravnik! Jaz ostajam pri tem, da vidim svojega otroka!"

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

Gospod Madeleine se je vse del na stol poleg postelje. Fantina se pa ni mogla zdržati, da ne bi tisočkrat vprašala Madeleine:

"Ali ste imeli prijazno potovanje, gospod? Ah, kako prijazni ste, da greste tako daleč po mojega otroka! Samo povejte mi, kakšna je! Ali ji je dobro šlo na pot? Gorje, saj me ne bo spoznala, pozabila me je v tem času, uboga draga! Otroci ne imajo spominja. So kakor ptički, ki vidijo danes eno stvar, jutri drugo, in ne vedo ničesar. Ali je ipela čisto spodne perilo? Ali so jo Thénardierjevi držali čisto? Kakšno branč so ji dajali? Ali će biti velič, kako sem jaz trptela, ko sem si stavila vsa ta vprašanja začesa moje zavrnostenosti. Toda

vse to je minilo, in jaz sem srečna zdaj. Ah, kako se veselim, ko jo vidim! Ali ni zelo lepa, gospod? Vam je moralno biti mrz v kočji, kaj ne? Ali je ne morete pripeljati sem samo za en trenutek, in jo potem takoj zopet odpeljet? Vi lahko to naredite, če hočete, ker ste župan."

On pa prime njen roko in reče: "Coseta je ljubeznična, dobro se ji godi, kmalu jo bo videla, toda pomiri se. Govorit preveč razburjeno in roke iztegneč s postelje; kašči boš dobita.

Se vedno, drži gospod Madeleine njen roko v svoji; očitno je bilo, da je prišel sem, da ji nekaj pove, toda sedaj ni mogel naprej. Zdravnik je odsel samo usmiljenka in Madeleine sta ostala pri bolnici, ki je zopet začela gavariti:

"Kako srečni budem. Imeh budem majhen vrt, ker to mi je, gospod Madeleine obljabil. Moj otrok se bo v vrtu igral, sedaj gotovo že pozna črke, in jaz jo bom učila brati. Letala bo, za metulji, in jaz bom gledala. Potem bo pa šla k preverju obhajilu; čakaj kdaj bo to."

Fantina začne štetiti na prstih: "Ena, dve, tri, štiri — sedem let je stara sedaj; čez pet let bo pa nosila veliko tančičo, in zgedala bo kot majhna gospodičina."

In smejeti se začne. Madeleine je pa spustil njen roko in poslušal njene besede, ki so bile zanj kot prijazen veter. Pogled je imel obrnjen v tla, in po glavi so mu rojile nepošljive misli. Naenkrat je pa Fantina nehalo govoriti in on mehanično dvigne glavo. Grozen obraz je Fantina naenkrat dobila. Nič več ne govoril, niti več ne diha; napol je sedela v postelji: njen obraz, trenutek prej še zareč veselja, je postal trd, in zdelo se ji je, da gleda s svojimi prestrašenimi očmi proti nekaj groznemu, ki je stato na drugem koncu sobe.

"Sveti Bog!" zakriči Madeleine, "kaj pa je s teboj, Fantina?"

"Ah, pripeljite jo sem!"

Coseta je bila Fantini se vedno oni mali otrok, katerega se thora nositi na rokah.

"Ne sedaj," reče zdravnik, ne ta trenutek. Mrzlica te še nekoliko daje; pogled tvojega otroka te lahko razburi in škoduje. Najprvo moraš biti zdravna."

Ona ga pa siloma prekine: "Toda jaz sem vendar zdravna! Povem vam, da sem zdrava. Kakšen osei je ta zdravnik! Jaz ostajam pri tem, da vidim svojega otroka!"

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

"Doktor, prosim vas odpusčanje, srčnega odpusčanja. Prej nisem tol'ko govorila kot sedaj, toda prestala sem že tol'ko nesreče in gorja, da včasih res ne vem kaj govorim. Razumem vas: čakala bom toliko časa kot je vam prav, toda prizemam vam, da mi prav n'če bo škodovalo, če vidiš Coseto. Ali ni naravno, da moram videti svojega otroka, katerega so pripeljali: sem iz Montfermeila nalašča za mene? Nisem jazna, ker dobro vem da bom srečna. Celo noč sem gledala bele stvari in smehljajoče obraze. Zdravnik naj pripelje Coseto, kadar hoče, jaz nimam več mrzlice, in ozdravljen sem. Ko boste bila pridel, da sem popolnoma mirna, tedaj rečete sami, da mi merate pokazati Coseto."

"Na, vidiš," reče zdravnik "kako si silna! Dokler boš takna, ne bom pustil otroka k tebi! Ni dovolj če ga samo vidiš načar pa moraš tudi živeti zanj. Ko postaneš pametna, pripelj otroka sam k tebi."

Uboga mati pobesi glavo.

ZAKAJ?

Zakaj hodite okoli brez zob? Zakaj nimate zob, ki jih vendar lahko dobite tako naravne, da se bodoje vaši prijatelji udili? Če imate samo dva zuba spodaj niti zgornji, vam ni treba nositi plate in vam treba trpeti bolečin po naši metodi. Brez bolečin. Prepričali in zadovoljili smo 1000 ljudij od zadnjega decembra. Vprašajte ih. Naše cene so jake in naše delo je garantirano za 10 let. Zakaj vas želodec boli, glava ali imate slabo sapo? Zakaj vaši zobje niso tako lepi kot vašega soseda, ki je bil pri nas? Pomislite. Dobri zobje so potrebeni za dobro zdravje. Preiskava za stoj. Ženska postrežba.

RED CROSS,
zobozdravniki.

6426 St. Clair ave. vogal
Addison Rd., I. nadstropje.

NAZNANILO.

Vsem rojakom, prijateljem in znancem naznjam, da sem odprl na 5302 St. Clair ave, vogal E. 53. ceste novo gostilno, kjer bom točil najbolje pijače in se bom vedno trudil, da rojakom v najboljši meri postrežem. Se priporočam za mnoogo prejet obisk.

Filip Eppich,
(43) 5302 St. Clair ave

Trgovci pozor!

Za v najem imam veliko mrežo klet blizu vogala St. Clair in 55. ceste. V klet se gre od zunaj s ceste, in je jako pravna za trgovca, ki mu pričakuje prostora. Vprašaj na 1361 E. 55th St. (43)

Hiša naprodaj: se proda Slovencu, kako poceni; hiša v dobrem stanju, na 1140 E. 63 St. Natančna pojasnila daje gostilničar na 6303 Glasave, ali pa naše uredništvo (46)

Fozer!! Krojači!!

Slovenci in Hrvati! Starastalna in dobro poznana krojačna v Pittsburghu in celo okolici se proda po nizki ceni radi odhoda v staro domovino. Radi prodaje se lahko oglaša pismeno ali ustreno.

FRANK MARINTEL,
5153½ Butler St.
Pittsburg, Pa.

Hočete kupiti dobro piano, zglašite se pri Ivan Špehku na 6028 St. Clair ave. on vam preskrbi dobro in ceno, na mala odplačila.

Mlad fant, ki ima veselje dela v groceriji dobi takoj dobro in stalno delo pri John Kuharu, slovenska grocerija, 3840 St. Clair ave. (43)

Fin nov piano samo \$150, če se proda takoj za gotov denar. En vzor piano, vreden \$550 samo \$375, en \$375 piano za \$250, en \$300 za samo \$210. Vprašajte pri J. Špehek, 6022 St. Clair ave.

NAZNANILO.

Vsem onim, ki so mi dali tožbe, dedščine ali kakoršnike koli tirjatve meseca junija, julija ali avgusta lanskog leta za iztožit v starem kraju, naznjam, da sem vse iztožil in denar dobil. Vsi so prošeni, da mi pošljajo svoje natančne naslove, da jim denar pošljem, ako so preveč oddaljeni od Pittsburgha. (42)

MATIJA SKENDER,
Slovensko-Hrvatski notar, za Ameriko in stari kraj.
5241 Butler St. Pittsburg, Pa.

Prodajalna, pripravna za vsako trgovino zraven Slovenske Lekarne, se odda v najem. Tujci hočejo to zarentati, toda Slovenci imajo sedaj priliko, da pridejo na dober prostor in zato trgovino. Vprašajte pri F. Suhadolniku, 6107 St. Clair ave. (43)

BANKEROTNA PRODAJA

ŽENSKIH SUKENJ, OBLEK IN KIKELJ.

PRI

E. A. REIMERJU, 3423 St. Clair Ave.

blizu železniškega križišča.



Pravkar smo pri bankrotinem sodišču kupili celo zalogu od J. Stearn & Co. ki so prodajali na debelo ženske obleke, krila in sukne na 1373 W. 6th St. po

50 CENTOV NA DOLAR.

To je največja in najboljša zalogu že narejenih oblek, kar smo jih kdaj dobili v mnogih letih naše skušnje v manufaktturni trgovini.

Imeli bodemo kuponsko razprodajo narejenih oblek, česar prej še nikdar ni bilo. Izrežite kupone in prinesite jih k nam.



Kupon št. 1.

Ta kupon
daje kupcu
pravico
izbrati vsako
svileno suknjo
izmed
Stearnovega
blaga za polovično ceno.



Kupon št. 2.

Ta kupon
vam daje
pravico
izbrati vsako
pralno obleko
izmed
Stearnovega
blaga za polovično ceno.



Kupon št. 3.

Ta kupon
vam daje
pravico kupiti
vsako krojaško
obleko
izmed zaloge
Stearna & Co.
po polovični
ceni.



Kupon št. 4.

Ta kupon dovoljuje
kupiti vsako suknjo
po polovični ceni.

Kupon št. 5.

Ta kupon povzroči
da kupite vsako suknjo ali jopo iz Stearnove zaloge
za pol cene.

Kupon št. 6.

Ta kupon vam
dovoljuje izberi
vsake dežne suknje
po polovični ceni.

Da pa dobite vse omenjeno blago po teh znižanih cenah, vas prosimo, da izrežete kupone in jih prinesete k nam. Vi prav gotovo prihranite veliko denarja, če se poslužite te razprodaje. Zapomnite si prostor:

E. A. REIMER & CO.

GOSPODARSKI OSKBNIKI ZA LJUDI.

3423 St. Clair Ave., blizu železniškega križišča.